Lieta Nr.C27175702
AA43-0445-08/2

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2008.gada 15.februārī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja U.Mihailova,
tiesneses I.Amona un S.Kanenberga,

piedaloties pieteicējas akciju sabiedrības „Latvijas Krājbanka" pilnvarotajam pārstāvim *A.K.* un atbildētāja Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvim Jānim Zundam,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz akciju sabiedrības „Latvijas Krājbanka" pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2002.gada 29.aprīļa lēmuma Nr.19/9345 atcelšanu daļā, sakarā ar akciju sabiedrības „Latvijas Krājbanka" apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2003.gada 9.maija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2002.gada 29.maijā Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā saņemta akciju sabiedrības „Latvijas Krājbanka" (turpmāk arī – pieteicēja) sūdzība, kurā lūgts:

[1.1] atcelt Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk arī – atbildētājs) ģenerāldirektora 2002.gada 29.aprīļa lēmumu Nr.19/9345, ar kuru ir atstāts spēkā Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) Lielo nodokļu maksātāju pārvaldes direktores 2002.gada 26.februāra lēmums Nr.59, daļā par papildus aprēķināto pievienotās vērtības nodokli (turpmāk arī – PVN) Ls 22 758,03 un soda naudu Ls 22 758,03 apmērā, kā arī daļā par samazinātajiem iepriekšējo gadu nesegtajiem zaudējumiem 1999.gadā par Ls 2 469,07 un 2000.gadā par Ls 601,69;

[1.2] uzlikt par pienākumu VID atmaksāt nepamatoti iekasētā papildus aprēķinātā pievienotās vērtības nodokļa un soda naudas summu.

[2] Pieteicēja pamatoja sūdzību ar turpmāk minēto.

[2.1] Viens no AS „Latvijas Krājbanka" darbības veidiem ir finanšu līzinga darījumu slēgšana ar līzinga ņēmējiem. Pieteicēja rēķinās ar situāciju, ka daļa no līzinga ņēmējiem nespēs pildīt savas sākotnēji uzņemtās saistības un veikt maksājumus sākotnēji saskaņotajā maksājumu grafikā. Parasti šādos gadījumos AS „Latvijas Krājbanka" neiebilst pret līzinga līguma nosacījumu maiņu, pagarinot līzinga atmaksas termiņu un sastādot jaunu maksājumu

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

grafiku. Atbilstoši Civillikuma 1884.pantam, izlīguma gadījumā, izlīdzējs atsakās no savas prasības un tās vietā iegūst jaunu no izlīguma izrietošu prasījumu. Tātad, ja spēku zaudē iepriekšējais līzinga atmaksas termiņš un maksājumu grafiks, tad spēku zaudē un ir anulējami arī tie rēķini, kuri ir izrakstīti saskaņā ar iepriekšējo maksājumu grafiku un ir pretrunā ar jauno maksājumu grafiku.

[2.2] 2000.gadā pieteicēja sakarā ar iepriekš izrakstītajiem, bet vēlāk anulētajiem nodokļa rēķiniem, savas PVN deklarācijas koriģēja par Ls 22 758,03. Tajā skaitā 2000.gada septembra PVN deklarācijā PVN summa tika samazināta par Ls 20 077, 72 sakarā ar 2000.gada septembrī anulētajiem 1998., 1999. un 2000.gada janvārī – augustā izrakstītajiem rēķiniem. Šie rēķini anulēti, jo SIA „Melnsils" (reģ. Nr.0103151000) nespēja veikt maksājumus saskaņā ar 1998.gada 7.jūlijā noslēgtā līzinga līguma Nr.RC-98-L-51 maksājumu grafiku. 2000.gada 4.jūlijā pieteicēja akceptēja līzinga līguma nosacījumu maiņu, noslēdzot papildus Vienošanos par parāda atmaksas kārtību un grozījumiem 1998.gada 7.jūlija līzinga līgumā, un sastādot jaunu maksājumu grafiku, kurš stājās spēkā 2000.gada septembrī un kurā bija iekļautas anulētajos rēķinos norādītās summas.

[2.3] 2000.gada jūlija mēneša PVN deklarācijā PVN summa tika samazināta par Ls 1 212,05 sakarā ar 2000.gada jūlijā anulētajiem 2000.gada februārī – jūnijā izrakstītajiem rēķiniem. Šie rēķini anulēti, jo SIA TKF „Auto Krava" (reģ. Nr.4000317154) nespēja veikt maksājumus saskaņā ar 1998.gada 16.jūnijā noslēgtā līzinga līguma Nr.RC-98-L-89 maksājumu grafiku. 2000.gada 6.jūlijā pieteicēja akceptēja līzinga līguma nosacījumu maiņu, noslēdzot papildus Vienošanos par parāda atmaksas kārtību un grozījumiem 1998.gada 16.jūnija līgumā, un sastādot jaunu maksājumu grafiku, kurš stājās spēkā 2000.gada augustā un kurā bija iekļautas anulētajos rēķinos norādītās summas.

[2.4] 2000.gada jūnijā PVN deklarācijā PVN summa tika samazināta par Ls 1 468,26 sakarā ar 2000.gada jūnijā anulētajiem 1999.gada aprīlī – decembrī un 2000.gada janvārī – maijā izrakstītajiem rēķiniem. Šie rēķini anulēti, jo SIA „Lasts" (reģ Nr.000338340) nespēja veikt maksājumus saskaņā ar 1998.gada 27.maijā noslēgtā līzinga līguma Nr.RC-98-L-67 maksājumu grafiku. 2000.gada 6.jūlijā akciju sabiedrība „Latvijas Krājbanka" akceptēja līzinga līguma nosacījumu maiņu, noslēdzot papildus Vienošanos par parāda atmaksas kārtību un grozījumiem 1998.gada 16.jūnija līzinga līgumā, un sastādot jaunu maksājumu grafiku, kurš stājās spēkā 2000.gada jūnijā un kurā bija iekļautas anulētajos rēķinos norādītās summas.

[2.5] VID uzskata, ka pieteicējai nebija tiesību savās PVN deklarācijās samazināt šo aprēķināto PVN summu sakarā ar iepriekš uzrakstītajiem, bet vēlāk anulētajiem nodokļa rēķiniem. Savu lēmumu atbildētājs pamatoja ar likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 2.panta 11.daļas, 8.panta 2. un 4.daļas, un 12.panta 6.daļas normām. Taču nevienā no uzskaitītajām likuma normām nav nekādas norādes uz to, ka AS „Latvijas Krājbanka" nebija tiesību anulēt nodokļu rēķinus, kas neatbilda grozītajiem maksājumu grafikiem, un ka pieteicēja par anulētajiem

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

rēķiniem nevarēja samazināt budžetā iemaksājamo PVN summu. Izvērtējot audita pārskatā un VID 2002.gada 29.aprīļa lēmumā minētos argumentus, jāsecina, ka papildus aprēķināta PVN summa Ls 22 758,03 ir motivēta ar viedokli, ka finanšu līzinga darījumi ir nomas darījumi, apriori pieņemot, ka rēķini par nomas maksu nevar tikt anulēti, jo pakalpojums jau ir sniegts.

[2.6] Pieteicēja nepiekrīt šim atbildētāja viedoklim, jo tas ir pretrunā ar finanšu līzinga darījumu civiltiesisko būtību. Maksājuma grafika izmaiņas, nosakot garāku naudas atdošanas periodu, varētu neatbilst iznomātāja interesēm (uzņēmējdarbības mērķiem), bet atbilst līzinga devēja uzņēmējdarbībai un pašas par sevi ir izdevīgas līzinga devējam, arī akciju sabiedrībai „Latvijas Krājbanka".

[2.7] Viena no nomas līguma obligātajām pazīmēm ir tā, ka izbeidzoties nomas līgumam iznomātā lieta ir jāatdod īpašniekam (Civillikuma 2152.p.), turpretī izbeidzoties finanšu līzinga līgumam lieta pāriet līzinga ņēmēja īpašumā. Pieteicēja pieļauj, ka atsevišķos gadījumos nomas līguma nosacījumi var paredzēt, ka iznomātājs var izpirkt nomas objektu. Šāds līgums atbilstu likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 2.panta 11.daļā definētajām jēdzienam „finanšu līzings". Saskaņā ar Kredītiestāžu likuma 1.panta 4.punkta b) apakšpunktu finanšu līzings ir finanšu pakalpojums – kreditēšana. Arī saskaņā ar Finanšu kapitāla un tirgus komisijas padomes 2001.gada 21.decembra lēmumu Nr.24/3 „Bankas gada pārskata sagatavošanas noteikumi" finanšu līzinga darījumi ir grāmatojami kā kredīti, nevis nomas darījumi. Tātad saskaņā ar normatīvajiem aktiem un lietas faktiskajiem apstākļiem akciju sabiedrība „Latvijas Krājbanka" 1998.-2000.gadā nav sniegusi nomas pakalpojumus SIA „Melnsils", SIA TKF „Auto Krava" un SIA „Lasts"

[2.8] Arī no atbildētāja uzskaitītajām un neuzskaitītajām likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" normām (redakcijā, kāda bija spēkā strīdus periodā) ir redzams, ka likumdevējs finanšu līzinga darījumus gan nosauc par nomas ar izpirkuma darījumiem, bet nepielīdzina tiem. Tieši pretēji – likumdevējs finanšu līzinga darījumus izceļ kā īpašus darījumus, kuram tiek noteikts īpašs ar PVN apliekamais objekts un maksāšanas režīms. Jāatzīmē, ka pieteicējas noslēgtie finanšu līzinga līgumi ar SIA „Melnsils", SIA TKF „Auto Krava" un SIA „Lasts" kā papildus maksājumus paredzēja kredīta procentus un neparedzēja nomas maksājumus.

[2.9] Likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 12.panta 6.daļā ir norādīts, ka nomas ar izpirkumu darījumos PVN ir maksājams reizē ar izpirkuma maksājumiem un reizē ar nomas maksājumiem līgumā paredzētajos termiņos. Tā kā līzinga līgumu ar SIA „Melnsils", SIA TKF „Auto Krava" un SIA „Lasts" nosacījumi par izpirkuma maksājumu veikšanas termiņiem tika mainīti, tad ir pilnīgi loģiski, ka ar PVN pieteicējai bija jāapliek izpirkuma maksājumi, kas atbilst izmainītajiem (spēkā esošajiem) termiņiem, nevis sākotnējiem (spēku zaudējušiem termiņiem). Savukārt nomas maksājumi šajos līgumos vispār nebija paredzēti.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

[2.10] Pieteicēja uzskata, ka tās veiktie grāmatojumi atbilst Ministru kabineta 1995.gada 7.novembra noteikumu Nr.339 „Noteikumi par uzņēmumu grāmatvedības kārtošanu un organizāciju" 60. un 61.punktam, kas paredz labojumus grāmatvedības reģistros izdarīt ar storno ierakstu, bet korekcijas PVN deklarācijas principā sakrīt ar metodiskajiem ieteikumiem, kurus VID iesaka piemērot līdzīgos gadījumos, kā arī VID nostādnēm, kas ir paustas VID 2001.gada 21.februāra vēstulē Nr.15.2.1-12/3556. AS „Latvijas Krājbanka" uzskata, ka nav principiālās atšķirības starp VID ieteikto kredītrēķinu izrakstīšanas un pieteicējas piemēroto rēķina anulēšanas metodi: kā vienā, tā otrā gadījumā samazinājās budžetā iemaksājamā PVN summa periodā, kas tiek izrakstīts kredītrēķins vai anulēts izrakstītais nodokļa rēķins.

[2.11] Būtisks ir arī apstāklis, ka AS „Latvijas Krājbanka" bija jāiekasē no līzinga ņēmējiem PVN, izrakstot nodokļu rēķinus saskaņā ar precizēto maksājumu grafiku. Tātad, atbildētājs ir uzrēķinājis pieteicējai papildus maksājamo nodokli par anulētajiem rēķiniem, bet nav samazinājis AS „Latvijas Krājbanka" samaksāto nodokli par spēkā esošajiem rēķiniem. Līdz ar to pieteicējai par šiem darījumiem būtu jāmaksā nodoklis divreiz.

[2.12] 2002.gada 29.aprīļa lēmumā Nr.19/9345 apgalvots, ka AS „Latvijas Krājbanka" ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo ienākumu ir jāpalielina par darbiniekiem izmaksātajiem bēru pabalstiem 1999.gadā kopsummā par Ls 2 445 un 2000.gadā par Ls 450. Savā lēmumā atbildētājs ignorē pieteicējas sūdzībā minētos argumentus, Ministru kabineta noteikumu Nr.319 „Likuma „Par uzņēmumu ienākuma nodokli" normu piemērošanas noteikumi" 34.punkts (stājas spēkā ar 2000.gada 23.septembri, līdz tam Ministru kabineta noteikumu Nr.248 18.punkts) paredz, ka pie izdevumiem, kas nav saistīti ar nodokļu maksātāja saimniecisko darbību, pieskaita uzņēmuma īpašnieku un darbinieku izklaides un pabalstu izdevumus, kurus nevar sadalīt personāli. Līdzīgā norma ir iekļauta paša VID 2001.gada 8.marta izdotajos Metodiskajos norādījumos par uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas kārtību (II daļas 6.1.punkts).

[2.13] Tā kā pieteicējas (darba devēja) piešķirtie bēru pabalsti ir piešķirti konkrētiem darbiniekiem, t.i., ir sadalāmi personāli, tad atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr.319 „Likuma „Par uzņēmumu ienākuma nodokli" normu piemērošanas noteikumi" 34.punktam šie pabalsti nav jāpieskaita pie izdevumiem, kas nav saistīti ar nodokļu maksātāja saimniecisko darbību. Ja darba devēja piešķirtos bēru pabalstus ir iespējams personificēt, tad šie pabalsti ir ar iedzīvotāju ienākuma nodokli, nevis ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamais objekts. Tā kā darba devēja piešķirtie bēru pabalsti nepārsniedz Ls 150,00, tad šie pabalsti saskaņā ar likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta 1.daļas 14.punktu ar nodokli nav jāapliek.

[2.14] Pieteicēja nepiekrīt arī atbildētājas 2002.gada 29.aprīļa lēmumā Nr.19/9345 apgalvotajam, ka AS „Latvijas Krājbanka" ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo ienākumu nav palielinājusi 1999.gadā par Ls 24,07 un

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

2000.gadā par Ls 151,69 – par 40% no reprezentācijas izdevumiem izmantotās summas – par kādiem esot uzskatāmi klientu dienas pasākumi.

[3] Ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2003.gada 12.maija spriedumu AS „Latvijas Krājbanka" pieteikums par VID ģenerāldirektora 2002.gada 29.aprīļa lēmumu Nr.19/9345 noraidīts. Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Administratīvi tiesiskā strīda būtība daļā par papildus maksājamo pievienotās vērtības nodokli un soda naudu ir faktā, vai sūdzības iesniedzējam bija tiesisks pamats veikt pievienotās vērtības nodokļa maksājumu labojumus un anulēt izrakstītos rēķinus vienlaicīgi samazinot PVN deklarācijā aprēķināto pievienotās vērtības nodokli par anulētajos rēķinos uzrādīto summu.

[3.2] Saskaņā ar likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 12.panta sesto daļu (likuma redakcijā darījumu realizācijas laikā), līzinga devējs izraksta PVN rēķinu katrai summai, kura līzinga ņēmējam ir jānomaksā grafikā paredzētajos maksājuma termiņos.

[3.3] VID amatpersonas pamatoti norāda, ka ne pats likums „Par pievienotās vērtības nodokli", ne 1998.gada 19.maija Ministru kabineta noteikumi Nr.187 „Likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" normu piemērošanas kārtība" nedod tiesības nodokļu maksātājam. Aprēķinātā nodokļa pārrēķinu, ja par saistību izpildi sūdzības iesniedzējs nav saņēmis samaksu no darījuma partnera līzinga ņēmēja.

[3.4] Ar civiltiesiska darījuma pārjaunošanu nevar pamatot piemērojamā nodokļa režīma un kārtības maiņu. Darījuma partneru neizpildītās saistības, tajā skaitā par jau samaksātā pievienotās vērtības nodokļa daļu, ir vērtējams kā parāds, kas tādā skaitā veidā arī grāmatojams.

[3.5] Tādējādi sūdzības iesniedzējam nebija pamata veikt pievienotās vērtības nodokļa maksājumu labojumus un anulēt izrakstītos rēķinus pēc maksājumu grafika, kas bija spēkā līdz grozījumiem līzinga līgumā un jaunā maksājuma grafika sastādīšanai.

[3.6] Saskaņā ar likuma „Par uzņēmuma ienākuma nodokli" 5.panta pirmo daļu pie izdevumiem, kas nav tieši saistīti ar saimniecisko darbību, pieskaita visus uzņēmuma izdevumus īpašnieku un darbinieku atpūtai, atpūtas ceļojumiem, izklaidēšanās pasākumiem un ar uzņēmējdarbību nesaistītiem īpašnieku vai darbinieku braucieniem ar uzņēmuma autotransportu, pabalstiem, dāvinājumiem, dāvinājumos pārvērstiem kredītiem un aizvedumiem, kā arī citas izmaksas naudā vai citās lietās (natūrā) īpašniekiem vai darbiniekiem, kuras netiek uzrādītas kā atlīdzība par veikto darbu vai kuras nav saistītas ar nodokļu maksātāja uzņēmējdarbību.

[3.7] Maksātie pabalsti uzņēmuma darbiniekiem nekādā mērā nav saistāmi ar uzņēmuma saimniecisko darbību, tādējādi VID amatpersonas pamatoti samazinājušas 1999.gada uzņēmuma ienākuma nodokļa deklarācijā norādītos zaudējumus par Ls 2 445 un 2000.gadā par Ls 450.

[3.8] Tāpat tiesas sēdē nav guvis apstiprinājumu fakts, ka VID amatpersonas nepamatoti būtu ar uzņēmuma ienākuma nodokli apliekamo

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ienākumu palielinājušas 1999.gadā par 24,07 un 2000.gadā par 151,69 par 40% no reprezentācijas izdevumiem izmantotām summām, jo izmantotās summas klientu dienas pasākumos ir uzņēmuma izdevumi prestiža veidošanai un uzturēšanai, tādējādi likuma „Par uzņēmuma ienākuma nodokli" 6.panta pirmās daļas 5.punkts piemērots pareizi.

[3.9] Pastāvot šādiem lietas apstākļiem, tiesa secina, ka nav guvis apstiprinājumu fakts, ka ar VID ģenerāldirektora 2002.gada 29.aprīļa lēmumu Nr.19/9345 pieteicējai nelikumīgi būtu liegtas iespējas pilnīgi vai daļēji realizēt tiesības, ko tam piešķir likums vai cits normatīvs akts, vai prettiesiski būtu uzlikts kāds pienākums.

[4] 2003.gada 12.jūnijā Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā saņemta AS „Latvijas Krājbanka" apelācijas sūdzība. Pieteicēja norāda, ka tiesas spriedums ir nepamatots, neatbilst lietas faktiskiem apstākļiem un spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Tiesa, izskatot sūdzību esot nepareizi piemērojusi un iztulkojusi materiālo tiesību normas, kā arī nav ņēmusi vērā un vērtējusi pieteicējas argumentus. Apelācijas sūdzībā norādīts turpmāk minētais.

[4.1] Tiesa ir nepareizi novērtējusi strīda būtību un tiesas izdarītie secinājumi ir pretrunīgi un neatbilst likumu normu prasībām.

[4.2] Saskaņā ar normatīvajiem aktiem civiltiesiska darījuma pārjaunojums ir jāatspoguļo uzņēmuma grāmatvedībā un maina budžetā maksājamo PVN.

[4.3] Nepamatoti un normatīvo aktu prasībām neatbilstoši ir tiesas spriedumā izdarītie secinājumi, ka pieteicējai vajadzēja darījuma partneriem izsniegtajos rēķinos, bet vēlāk saskaņā ar pārjaunojumu anulētajos rēķinos, iekļautās summas pamatot kā parādu.

[4.4] Tāpat pieteicēja kā likumu normām neatbilstošu vērtē tiesas spriedumā izteikto pagalvojumu, ka civiltiesiska darījuma pārjaunojums nemaina piemērojamo nodokļu režīmu un kārtību.

[4.5] Lietas faktiskajiem apstākļiem neatbilstošs ir tiesas secinājums, ka maksājuma grafika pārjaunojuma mērķis ir anulēt līzinga ņēmēja nesamaksātos rēķinus. Kā redzams no lietas materiāliem pārjaunoti ir ne tikai nesamaksātie rēķini, bet arī un galvenokārt vēl neizrakstītie rēķini. Tātad pārjaunojuma mērķis ir pagarināt laika periodu uz kādu līzinga ņēmējam tiek piešķirts kredīts.

[4.6] Tiesas diferencētā strīda būtība atšķiras no motivācijas, ar kuru VID ģenerāldirektora v.i. lēmuma, papildus maksājamais PVN AS „Latvijas Krājbanka" ir aprēķināts tāpēc, ka pēc atbildētāju amatpersonu domām konkrētajā gadījumā rēķins nav anulējams, jo banka ir sniegusi nomas pakalpojumu, proti, ir veikusi ar pievienotās vērtības nodokli apliekamu darījumu. Savukārt AS „Latvijas Krājbanka" balstoties uz turpmāk minētajiem argumentiem, šim uzskatam nepiekrīt. Tādējādi pirmās instances tiesa savā spriedumā strīda būtību ir izvērtējusi nepilnīgi.

[4.7] Arī no VID uzskaitītajām un neuzskaitītajām likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" normām (redakcijā, kāda bija spēkā strīdus periodā) ir redzams, ka likumdevējs finansu līzinga darījumus gan nosauc par

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

nomas ar izpirkuma darījumiem, bet nepielīdzina tiem. Tieši pretēji – likumdevējs finanšu līzinga darījumus izceļ kā īpašus darījumus, kuram tiek noteikts īpašs ar PVN apliekamais objekts un maksāšanas režīms.

[4.8] Ja darba devēja piešķirtos bēru pabalstus ir iespējams personificēt, tad šie pabalsti ir ar iedzīvotāju ienākuma nodokli (algas nodokli), nevis ar uzņēmumu ienākumu nodokli apliekamais objekts.

[4.9] Tiesas uzskats, ka klientu dienas tiek rīkotas tikai uzņēmuma prestiža veidošanai, nevis kā reklāmas pasākums, nav motivēts, neatbilst lietas faktiskajiem apstākļiem un normatīvo aktu prasībām.

[4.10] Pieteicēja nepiekrīt VID ģenerāldirektora viedoklim, ka klientu dienu pasākumu izdevumi par videoprojektora izmantošanu ir kvalificējami kā izdevumi publiskas konferences rīkošanai, jo ar aparatūru tieši tiek reklamēti bankas pakalpojumi (jaunie produkti). Līdz ar to pieteicēja uzskata, ka atbildētājs ir nepamatoti palielinājis AS „Latvijas Krājbanka" ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo ienākumu 1999.gadā par Ls 24,07 un 2000.gadā par Ls 151,69.

[5] Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2005.gada 27.janvāra spriedumu VID ģenerāldirektora v.i. 2002.gada 29.aprīļa lēmums Nr.19/9345 daļā par papildus aprēķināto pievienotās vērtības nodokli Ls 22 758,03, soda naudas Ls 22 758,03, kā arī daļā, ar kuru samazināti AS „Latvijas Krājbanka" 1999.gada zaudējumi par Ls 2 469,07 un 2000.gada zaudējumi par Ls 601,69, atcelts.

[6] 2005.gada 4.martā Valsts ieņēmumu dienests iesniedzis kasācijas sūdzību, kurā lūgts atcelt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2005.gada 27.janvāra spriedumu un lietu nosūtīt jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesai.

[7] Ar Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2005.gada 28.oktobra spriedumu Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2005.gada 27.janvāra spriedums atcelts un lieta nodota jaunai izskatīšanai Administratīvajai apgabaltiesai.

[8] Ar Administratīvās apgabaltiesas 2006.gada 15.jūnija spriedumu AS „Latvijas Krājbanka" pieteikums ir apmierināts daļā.

[9] 2006.gada 27.jūlijā Administratīvajā apgabaltiesā saņemta atbildētāja kasācijas sūdzība, kurā lūgts atcelt Administratīvās apgabaltiesas 2006.gada 15.jūnija spriedumu.

[10] Ar Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 13.marta spriedumu Administratīvās apgabaltiesas 2006.gada 15.jūnija spriedums atcelts daļā, kas attiecas uz papildus samaksai budžetā noteikto PVN un šajā daļā nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesai. Spriedumā, citstarp, atzīts:

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

[10.1] apgabaltiesa atzina, ka pieteicējai par sniegtajiem finanšu pakalpojumiem bija jāveic PVN maksājumi atbilstoši sākotnējā maksājumu grafikā paredzētajam termiņam. Anulējot nodokļu rēķinus un veicot PVN maksājumu labojumus, pieteicēja samazināja budžetā maksājamo summu. Tādējādi ir pamatota piedzītā samazinātā nodokļa summa (soda naudas pamatotību apgabaltiesa neatzina lietderības apsvērumu pārkāpumu dēļ);

[10.2] nevar tikt atrauti izskatīts jautājums par papildus aprēķināto PVN un attiecīgi noteikto PVN samazinājumu. Apgabaltiesa savā spriedumā ir atzinusi, ka pēc grafiku pārjaunošanas pieteicēja PVN par konkrētajiem darījumiem budžetā ir samaksājusi. Taču no apgabaltiesas sprieduma neizriet, ka apgabaltiesa būtu noskaidrojusi, vai konkrētajā gadījumā aprēķinot papildu PVN par periodu, attiecībā uz kuru pieteicēja nepamatoti bija veikusi PVN labojumus, vienlaikus tika noteikts arī PVN samazinājums par periodu, kurā attiecīgais PVN tika iemaksāts. Administratīvo lietu departamenta ieskatā šo apstākli bija būtiski noskaidrot, jo gadījumā, ja netika noteikts attiecīgais PVN samazinājums, pieteicējai nodoklis budžetā par vienu un to pašu darījumu ir jāmaksā dubultā;

[10.3] tā kā iepriekš minētā apstākļa nenoskaidrošana varēja novest pie attiecīgās sprieduma daļas nepareizas taisīšanas, tad spriedums daļā, ar kuru atstāts spēkā VID ģenerāldirektora 2002.gada 29.aprīļa lēmums daļā par papildus noteikto PVN Ls 22 758,03, ir atceļams.

[11] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis apelācijas sūdzību uzturēja uz tajā norādītajiem motīviem.

Tiesas sēdē atbildētāja pārstāvis apelācijas sūdzību neatzina, pamatojoties uz paskaidrojumos norādītajiem motīviem.

Motīvu daļa

[12] Pārbaudījusi lietas materiālus un noklausījusies procesa dalībnieku paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība daļēji ir pamatota un pieteicējas pieteikums daļēji ir apmierināms.

[13] Saskaņā ar Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 13.marta spriedumu Administratīvā apgabaltiesa administratīvo lietu izskata daļā, kas attiecas uz papildus samaksai budžetā noteikto PVN.

[14] Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta spriedumā atzīts, ka nevar tikt atrauti izskatīts jautājums par papildus aprēķināto PVN un attiecīgi noteikto PVN samazinājumu. Apgabaltiesa savā spriedumā (Administratīvās apgabaltiesas 2006.gada 15.jūnija spriedums) ir atzinusi, ka pēc grafiku pārjaunošanas pieteicēja PVN par konkrētajiem darījumiem budžetā ir samaksājusi. Taču no apgabaltiesas sprieduma neizriet, ka apgabaltiesa būtu noskaidrojusi, vai konkrētajā gadījumā aprēķinot papildu PVN par periodu, attiecībā uz kuru pieteicēja nepamatoti bija veikusi PVN labojumus, vienlaikus

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

tika noteikts arī PVN samazinājums par periodu, kurā attiecīgais PVN tika iemaksāts. Administratīvo lietu departamenta ieskatā šo apstākli bija būtiski noskaidrot, jo gadījumā, ja netika noteikts attiecīgais PVN samazinājums, pieteicējai nodoklis budžetā par vienu un to pašu darījumu ir jāmaksā dubultā.

Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2002.gada 29.aprīļa lēmumā Nr.19/9345 nav noteikts PVN samazinājums attiecībā uz periodu, kad attiecīgais PVN tika samaksāts.

Administratīvās apgabaltiesas tiesas sēdē atbildētāja pārstāvis neatzina, ka pieteicēja pēc grafiku pārjaunošanas PVN par konkrētajiem darījumiem budžetā ir samaksājusi.

VID Lielo nodokļu maksātāju pārvaldes 2008.gada 17.janvāra vēstulē Nr.9.2/68 (lietas II sējuma 134.lapa) norādīts, ka 2008.gada 15.janvārī tika veikta tematiskā pārbaude, kurā, izlases veidā izsekojot līzinga darījumiem saskaņā ar atjaunotajiem līzinga grafikiem SIA „Auto krava", SIA „Lasts", SIA „Melnsils" 2000., 2001. un 2002.gadā, konstatēts, ka darījumi uzrādīti grāmatvedības uzskaitē un PVN aprēķināts. PVN deklarāciju pilnīgumu pārbaudīt nebija iespējams. Ņemot vērā tā perioda PVN sastādīšanas metodiku AS „Latvijas Krājbanka", kā arī to, ka atjaunot grāmatvedības datus par 2000., 2001. un 2002.gadu ir ļoti darbietilpīgs un laikietilpīgs process, būtu nepieciešams veikt PVN auditu. Tomēr saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 23.panta pirmo daļu (spēkā esošā redakcijā) nodokļu auditu veikt nav iespējams. Ņemot vērā likuma „Par nodokļiem un nodevām" 16.panta 6.punktu (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2002.gada 8.novembrim), ka par 2001. un 2002.gadu nodokļu audits netika veikts, AS „Latvijas Krājbanka" bija tiesības iesniegt nodokļu administrācijai pieteikumu par nodokļa aprēķina precizējumu triju gadu laikā pēc konkrētajos likumos noteiktā maksāšanas termiņa.

No minētā Administratīvā apgabaltiesa secina, ka lietā pastāv strīds, vai pēc grafiku pārjaunošanas pieteicēja PVN par konkrētajiem darījumiem budžetā ir samaksājusi un vai tiesai būtu pamats atzīt, ka pieteicēja Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2002.gada 29.aprīļa lēmumā Nr.19/9345 noteikto PVN ir faktiski nomaksājusi.

[15] No lietas materiāliem izriet, ka pieteicējas audits tika veikts par laika periodu no 1999.gada un 2000.gadam un tas tika veikts laikā no 2001.gada 25.septembra līdz 2002.gada 22.februārim. Attiecīgi galīgais lēmums par pieteicējai papildus noteikto PVN tika pieņemts 2002.gada 29.aprīlī – Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2002.gada 29.aprīļa lēmums Nr.19/9345.

Saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 23.panta pirmo daļu (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2002.gada 8.novembrim) nodokļu administrācijai ir tiesības papildus aprēķināt nodokļus un uzlikt soda naudu, ja ir pārkāpti nodokļu likumi, Ministru kabineta noteikumi par valsts nodevām un pašvaldības domes (padomes) izdotie saistošie noteikumi par pašvaldības nodevām, kā arī samazināt nodokļu (nodevu) maksājumus par pārmaksātajiem nodokļiem (nodevām) triju gadu laikā pēc likumā noteiktā maksāšanas termiņa. Ja šajā laikā uzņēmumā notikusi nodokļu administrācijas kontrole, tad tās atzinums ir galīgs

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

un var tikt pārskatīts vienīgi tad, ja atklājas fakti, kas liecina par dokumentu viltošanu, par krāpšanu vai citām krimināli sodāmām darbībām.

No minētās normas Administratīvā apgabaltiesa secina, ka, pieņemot VID ģenerāldirektora 2002.gada 29.aprīļa lēmumu daļā par papildus noteikto PVN 22 758,03 latu apmērā, VID bija pienākums ne tikai papildus aprēķināt nodokli, ja tas atzina, ka ir pārkāpti nodokļu likumi, bet arī līdz VID lēmuma pieņemšanas dienai pārbaudīt situāciju saistībā ar līzinga maksājumu pārjaunošanas grafikiem un izvērtēt, vai par tiem pašiem darījumiem līdz galīgā lēmuma pieņemšanas brīdim pieteicēja nodokļus jau nav nomaksājusi.

[16] Saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" (spēkā esošā redakcijā) 23.panta pirmo daļu nodokļu administrācija pēc nodokļu revīzijas (audita) nosaka vai precizē nodokļu un informatīvo deklarāciju sastāvdaļās norādāmās summas, apliekamos ienākumus (zaudējumus), nodokļu (nodevu) aprēķinus atbilstoši nodokļu jomu reglamentējošiem normatīvajiem aktiem, uzliek soda naudu triju gadu laikā pēc normatīvajos aktos noteiktā maksāšanas termiņa. Ja attiecībā uz konkrēto nodokli, nodokļu deklarācijas posteni, nodevu vai citu valsts noteikto maksājumu par attiecīgo taksācijas periodu ir veikta nodokļu revīzija (audits), tās atzinums ir galīgs un var tikt pārskatīts vienīgi tad, ja uzsākts kriminālprocess par krāpšanu, dokumentu viltošanu, izvairīšanos no nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas vai citiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas var ietekmēt nodokļa apmēra noteikšanu.

No minētās normas un VID Lielo nodokļu maksātāju pārvaldes 2008.gada 17.janvāra vēstulē Nr.9.2/68 norādītās normas interpretācijas izriet, ka patlaban VID nav tiesību pārbaudīt pieteicējas sniegto informāciju par nodokļu nomaksu.

[17] Saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 16.panta 6.punktu (spēkā esošā redakcija) nodokļu maksātājiem ir tiesības iesniegt nodokļu administrācijai iesniegumu par nodevu samaksas pārskatīšanu, nodokļu deklarācijas labojumu vai precizējumu triju gadu laikā pēc konkrētajos likumos noteiktā maksāšanas termiņa, ja šajā laikā par konkrētajiem nodokļiem un attiecīgajiem taksācijas periodiem nav uzsākta vai veikta nodokļu revīzija (audits). Attiecībā uz valsts budžetā ieskaitāmiem nodokļu maksājumiem šajā punktā noteikto termiņa nokavējumu var atjaunot Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektors, ja nodokļu maksātājs iesniedz iesniegumu par termiņā nesamaksāto nodokļu samaksu;

Tā kā VID norādījis, ka par 2001. un 2002.gadu nodokļu audits AS „Latvijas Krājbanka" nav veikts, pieteicējai bija tiesības triju gadu laikā, t.i., vēlākais līdz 2006.gadam iesniegt deklarācijas labojumus vai precizējumus saistībā ar 2002.gada audita rezultātā noteikto papildus PVN.

Ņemot vērā, ka pieteicēja pārsūdzēja Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2002.gada 29.aprīļa lēmumu Nr.19/9345, uzskatot, ka papildus PVN noteikts nepamatoti, pieteicējai nebija pamata atzīt, ka saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2002.gada 29.aprīļa lēmumā Nr.19/9345 noteikto papildus PVN būtu nepieciešams labot PVN deklarācijas par 2001. un

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

2002.gadu, tādējādi atzīstot VID pieņemtā lēmuma tiesiskumu. Rezultātā ir radusies situācija, ka VID lēmumā nav paredzēts PVN samazinājums par periodu, kurā attiecīgais PVN tika iemaksāts, savukārt sakarā ar VID lēmuma pārsūdzēšanu pieteicējai nepastāvēs iespēja iesniegt nodokļu administrācijai pieteikumu par nodokļu samaksas pārskatīšanu attiecībā uz līzinga darījumiem, par kuriem noteikts papildus PVN, jo ir beidzies likuma „Par nodokļiem un nodevām" 16.panta 6.punktā noteiktais termiņš.

Līdz ar to apgabaltiesa uzskata, ka tiesai, izvērtējot VID ģenerāldirektora 2002.gada 29.aprīļa lēmumu daļā par papildus noteikto PVN Ls 22 758,03, ir jākonstatē, vai pieteicēja saskaņā ar noslēgtajiem līzinga līgumiem ir nomaksājusi budžetā PVN tādā apmērā, kāds norādīts VID lēmumā.

[18] Ņemot vērā, ka šajā lietā ar spēkā stājušos spriedumu tika atzīts, ka par līzinga darījumiem ar SIA „Melnsils" 2000.gadā pieteicēja nepamatoti anulējusi izrakstītos PVN rēķinus 20077,72 latu apmērā, tiesai ir jākonstatē, ka pieteicēja ir veikusi PVN maksājumus šajā apmērā atbilstoši pārjaunotajam līzinga maksājumu grafikam ar pirmo maksājumu 2000.gada septembrī. Attiecībā par papildus noteikto PVN 20077,72 latu apmērā AS „Latvijas Krājbanka" darījumos ar SIA „Melnsils" apgabaltiesa lietā konstatē šādus faktus:

[18.1] 1998.gada 7.jūlijā AS „Latvijas Krājbanka" un SIA „Melnsils" noslēdza līzinga līgumu Nr.RC-98-L-51, saskaņā ar kuru AS „Latvijas Krājbanka" nodod SIA „Melnsils" līzingā – lietošanā par maksu ar izpirkumu – zvejas kuģi „Kormoran", pilna līzinga maksa ir 717669,85 USD, tajā skaitā līzinga objekta vērtība 490000 USD, komisijas maksa 6813,45 USD, PVN 89426,42 USD un līzinga procenti 131429,98 USD (lietas I sējuma 30.–35.lapa);

[18.2] 2000.gada 4.augustā AS „Latvijas Krājbanka" un SIA „Melnsils" noslēgušas vienošanos par parāda atmaksas kārtību un grozījumiem 1998.gada 7.jūlija līzinga līgumā Nr.RC-98-L-51, kurā konstatēts, ka kopējais SIA „Melnsils" parāds AS „Latvijas Krājbanka" ir 670628,99 USD, un sastādīts jauns maksājumu grafiks (lietas I sējuma 38.–42.lapa);

[18.3] 2000.gada septembrī AS „Latvijas Krājbanka" anulēja AS „Latvijas Krājbanka" laika posmā no 1998.gada 10.decembra līdz 2000.gada 1.augustam izrakstītos rēķinus SIA „Melnsils" par līzinga maksājumiem un izdarīja storno grāmatojumus kontā „Aprēķinātais PVN par līzingu" par 20077,72 latiem, samazināja PVN septembra deklarācijas 2.ailē uzrādāmo ar PVN apliekamo darījumu vērtību par 111542,89 latiem un 8.ailē uzrādāmo aprēķināto PVN par 20077,72 latiem;

[18.4] 2000.gada 16.septembrī AS „Latvijas Krājbanka" izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-51 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 6211,03 USD jeb 3819,78 latu, tajā skaitā PVN 478,67 USD (lietas I sējuma 64.lapa);

[18.5] 2000.gada 1.oktobrī AS „Latvijas Krājbanka" izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-51 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 14185,16 USD jeb 8851,54 latu, tajā skaitā PVN 513,32 USD (lietas I sējuma 65.lapa);

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

[18.6] 2000.gada 1.novembrī AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-51 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 13390,79 USD jeb 8369,24 latu, tajā skaitā PVN 490,79 USD (lietas I sējuma 66.lapa);

[18.7] 2000.gada 1.decembrī AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-51 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 13425,18 USD jeb 8229,63 latu, tajā skaitā PVN 525,18 USD (lietas I sējuma 67.lapa);

[18.8] 2001.gada 4.janvārī AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-51 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 13403,17 USD jeb 8296,56 latu, tajā skaitā PVN 503,17 USD (lietas II sējuma 111.lapa);

[18.9] 2001.gada 1.februārī AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-51 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 19309,30 USD jeb 11971,77 latu, tajā skaitā PVN 1409,30 USD (lietas II sējuma 112.lapa);

[18.10] 2001.gada 1.martā AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-51 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 14407,98 USD jeb 9091,43 latu, tajā skaitā PVN 1507,98 USD (lietas II sējuma 113.lapa);

[18.11] 2001.gada 1.aprīlī AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-51 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 14342,97 USD jeb 9007,38 latu, tajā skaitā PVN 1442,97 USD (lietas II sējuma 114.lapa);

[18.12] 2001.gada 1.maijā AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-51 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 14385,99 USD jeb 9149,49 latu, tajā skaitā PVN 1485,99 USD (lietas II sējuma 115.lapa);

[18.13] 2001.gada 1.jūnijā AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-51 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 14376,76 USD jeb 9186,75 latu, tajā skaitā PVN 1476,76 USD (lietas II sējuma 116.lapa);

[18.14] 2001.gada 1.jūlijā AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-51 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 14419,06 USD jeb 9156,10 latu, tajā skaitā PVN 1519,06 USD (lietas II sējuma 117.lapa);

[18.15] 2001.gada 1.augustā AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-51 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 14411,31 USD jeb 8992,66 latu, tajā skaitā PVN 1511,31 USD (lietas II sējuma 118.lapa);

[18.16] 2001.gada 1.septembrī AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-51 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 14428,73 USD jeb 8931,38 latu, tajā skaitā PVN 1528,73 USD (lietas II sējuma 119.lapa);

[18.17] 2001.gada 1.oktobrī AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-51 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 14469,92 USD jeb 8681,95 latu, tajā skaitā PVN 1569,92 USD (lietas II sējuma 120.lapa);

[18.18] 2001.gada 16.novembrī AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-51 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 14464,42 USD jeb 9141,51 latu, tajā skaitā PVN 1564,42 USD (lietas II sējuma 121.lapa);

[18.19] 2001.gada 17.decembrī AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-51 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 14549,84 USD jeb 9195,50 latu, tajā skaitā PVN 1649,84 USD (lietas II sējuma 122.lapa);

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

[18.20] 2002.gada 16.janvārī AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-51 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 14545,91 USD jeb 9236,65 latu, tajā skaitā PVN 1645,91 USD (lietas II sējuma 123.lapa);

[18.21] 2002.gada 14.februārī AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-51 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 14564,33 USD jeb 9321,17 latu, tajā skaitā PVN 1664,33 USD (lietas II sējuma 124.lapa);

[18.22] 2002.gada 28.martā AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-51 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 14644,81 USD jeb 9387,32 latu, tajā skaitā PVN 1744,81 USD (lietas II sējuma 125.lapa);

[18.23] 2002.gada 30.aprīlī AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-51 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 14602,50 USD jeb 9199,57 latu, tajā skaitā PVN 1702,50 USD (lietas II sējuma 126.lapa);

[18.24] 2002.gada 17.jūnijā izrakstīta preču pavadzīme-rēķins Nr427238 (lietas III sējuma 84.lapa) saskaņā ar kuru zvejas kuģis „Kormoran” pārdots I/U „Gaisma”. Darījuma summa 175000 USD, tajā skaitā PVN 26694,91 USD.

[19] Pamatojoties uz minēto, Administratīvā apgabaltiesa secina, ka AS „Latvijas Krājbanka” saskaņā ar 1998.gada 7.jūlija līzinga līgumu Nr.RC-98-L-51, pamatojoties uz 2000.gada 4.augusta vienošanās noteikumiem PVN par AS „Latvijas Krājbanka” un SIA „Melnsils” noslēgto līzinga darījumu un saskaņā ar pirkuma līgumu pieteicējai līdz 2002.gada jūlijam valsts budžetā bija jānomaksā PVN 32868.63 latu apmērā (lietas III sējuma 54.lapa). Pieteicēja ir iesniegusi maksājumu dokumentus, kas apstiprina faktu, ka nodokļu maksājumi ir aprēķināti.

[20] Ņemot vērā, ka šajā lietā ar spēkā stājušos spriedumu tika atzīts, ka par līzinga darījumiem ar SIA „Auto krava” 2000.gadā pieteicēja nepamatoti anulējusi izrakstītos PVN rēķinus 1212,05 latu apmērā, tiesai ir jākonstatē, ka pieteicēja ir veikusi PVN maksājumus šajā apmērā atbilstoši pārjaunotajam līzinga maksājumu grafikam ar pirmo maksājumu 2000.gada augustā. Attiecībā par papildus budžetā noteikto PVN 1212,05 latu apmērā AS „Latvijas Krājbanka” darījumos ar SIA „Auto krava” apgabaltiesa lietā konstatē šādus faktus:

[20.1] 1998.gada 16.jūnijā AS „Latvijas Krājbanka” un SIA „Auto krava” noslēdza līzinga līgumu Nr.RC-98-L-89, saskaņā ar kuru AS „Latvijas Krājbanka” nodeva SIA „Auto krava” līzingā – lietošanā par maksu ar izpirkumu – auto mazgātavas iekārtas, pilna līzinga maksa ir 77616,41 USD, tajā skaitā līzinga objekta vērtība 58943 USD, komisijas maksa 751,52 USD, PVN 10745,02 USD, līzinga procenti 7176,87 USD (lietas I sējuma 68.–74.lapa);

[20.2] 2000.gada 6.jūlijā AS „Latvijas Krājbanka” un SIA „Auto krava” noslēdza vienošanos par grozījumiem 1998.gada 16.jūnija līzinga līgumā Nr.RC-98-L-89, kurā norādīts, ka SIA „Auto krava” līzinga objekta izpirkuma maksas parāds AS „Latvijas Krājbanka” ir 10482,50 USD, un sastādīts jauns maksājumu grafiks (lietas I sējuma 76.un 77.lapa);

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

[20.3] 2000.gada jūlijā AS „Latvijas Krājbanka” anulēja laika posmā no 1998.gada 16.jūnija līdz 2000.gada 16.jūnijam izrakstītos rēķinus SIA „Auto krava” par līzinga maksājumiem un izdarīja storno grāmatojumus kontā „Aprēķinātais PVN par līzingu” par 1212,05 latiem, samazināja PVN jūlija deklarācijas 2.ailē uzrādāmo ar PVN apliekamo darījumu vērtību par 6733,60 latiem un 8.ailē uzrādāmo aprēķināto PVN par 1212,05 latiem;

[20.4] 2000.gada 11.augustā AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-89 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 2544,35 USD, tajā skaitā PVN 367,47 USD (lietas I sējuma 83.lapa);

[20.5] 2000.gada 14.septembrī AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-89 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 2549,09 USD, tajā skaitā PVN 372,21 USD (lietas I sējuma 84.lapa);

[20.6] 2000.gada 16.oktobrī AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-89 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 2554,38 USD, tajā skaitā PVN 377,50 USD (lietas I sējuma 85.lapa);

[20.7] 2000.gada 14.novembrī AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-89 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 2558,78 USD, tajā skaitā PVN 381,90 USD (lietas I sējuma 86.lapa);

[20.8] 2000.gada 27.decembrī AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-89 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 2569 USD, tajā skaitā PVN 387,77 USD (lietas I sējuma 87.lapa).

[21] Pamatojoties uz minēto, Administratīvā apgabaltiesa secina, ka AS „Latvijas Krājbanka” saskaņā ar 1998.gada 16.jūnija līzinga līgumu Nr.RC-98-L-89 un pamatojoties uz 2000.gada 6.jūlija vienošanās noteikumiem PVN par AS „Latvijas Krājbanka” un SIA „Auto krava” noslēgto līzinga darījumu pieteicējai līdz 2000.gada 14.decembrim valsts budžetā bija jānomaksā PVN 1166,50 latu apmērā (lietas III sējuma 12.lapa). Pieteicēja ir iesniegusi maksājumu dokumentus, kas apstiprina faktu, ka nodokļu maksājumi ir aprēķināti.

[22] Ņemot vērā, ka šajā lietā ar spēkā stājušos spriedumu tika atzīts, ka par līzinga darījumiem ar SIA „Lasts” 2000.gadā pieteicēja nepamatoti anulējusi izrakstītos PVN rēķinus 1468,26 latu apmērā, tiesai ir jākonstatē, ka pieteicēja ir veikusi PVN maksājumus šajā apmērā atbilstoši pārjaunotajam līzinga maksājumu grafikam ar pirmo maksājumu 2000.gada jūlijā. Attiecībā par papildus budžetā noteikto PVN 1468,26 latu apmērā AS „Latvijas Krājbanka” darījumos ar SIA „Lasts” apgabaltiesa lietā konstatē šādus faktus:

[22.1] 1998.gada 27.maijā AS „Latvijas Krājbanka” un SIA „Lasts” noslēdza līzinga līgumu Nr.RC-98-L-67, saskaņā ar kuru AS „Latvijas Krājbanka” nodeva SIA „Lasts” līzingā – lietošanā par maksu ar izpirkumu – transporta līdzekli (komplektā ar piekabi), pilna līzinga maksa ir 103218,15 DEM, tajā skaitā līzinga objekta vērtība 75000 DEM, komisijas maksa 1030,73 DEM, PVN 12311,23 DEM un līzinga procenti 14876,19 DEM (lietas I sējuma 88.–93.lapa);

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

[22.2] 2000.gada 22.jūnijā AS „Latvijas Krājbanka” un SIA „Lasts” noslēdza vienošanos par grozījumiem 1998.gada 27.maija līzinga līgumā Nr.RC-98-L-67, kurā norādīts, ka SIA „Lasts” kopējais parāds AS „Latvijas Krājbanka” ir 764 72,22 DEM, un sastādīts jauns maksājumu grafiks (lietas I sējuma 96.–98.lapa);

[22.3] 2000.gada jūlijā AS „Latvijas Krājbanka” anulēja laika posmā no 1999.gada 30.aprīlim līdz 2000.gada 30.maijam izrakstītos rēķinus SIA „Lasts” par līzinga maksājumiem un izdarīja storno grāmatojumus kontā „Aprēķinātais PVN par līzingu” par 1468,26 latiem, samazināja PVN jūnija deklarācijas 2.ailē uzrādāmo ar PVN apliekamo darījumu vērtību par 8157 latiem un 8.ailē uzrādāmo aprēķināto PVN par 1468,26 latiem;

[22.4] 2000.gada 30.septembrī AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-67 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 2525,48 DEM, tajā skaitā PVN 293,82 DEM (lietas I sējuma 113.lapa);

[22.5] 2000.gada 21.oktobrī AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-67 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 2532,14 DEM, tajā skaitā PVN 300,48 DEM (lietas I sējuma 114.lapa);

[22.6] 2000.gada 30.novembrī AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-67 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 2532,13 DEM, tajā skaitā PVN 300,47 DEM (lietas I sējuma 115.lapa);

[22.7] 2000.gada 30.decembrī AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-67 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 2540 DEM, tajā skaitā PVN 306,99 DEM (lietas I sējuma 116.lapa);

[22.8] 2001.gada 31.janvārī AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-67 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 2538,93 DEM, tajā skaitā PVN 307,27 DEM (lietas III sējuma 28.lapa);

[22.9] 2001.gada 1.martā (par februāri) AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-67 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 2600 DEM, tajā skaitā PVN 316,58 DEM (lietas III sējuma 29.lapa);

[22.10] 2001.gada 30.martā AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-67 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 2548,74 DEM, tajā skaitā PVN 317,08 DEM (lietas III sējuma 30.lapa);

[22.11] 2001.gada 30.aprīlis AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-67 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 2549,47 DEM, tajā skaitā PVN 317,81 DEM (lietas III sējuma 31.lapa);

[22.12] 2001.gada 30.maijā AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-67 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 2555,62 DEM, tajā skaitā PVN 323,96 DEM (lietas III sējuma 32.lapa);

[22.13] 2001.gada 28.jūnijā AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-67 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 2556,65 DEM, tajā skaitā PVN 324,99 DEM (lietas III sējuma 33.lapa);

[22.14] 2001.gada 2.augustā AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-67 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 2579,39 DEM, tajā skaitā PVN 330,99 DEM (lietas III sējuma 34.lapa);

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

[22.15] 2001.gada 31.augustā AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-67 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 2564 DEM, tajā skaitā PVN 332,34 DEM (lietas III sējuma 35.lapa);

[22.16] 2001.gada 4.oktobrī AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-67 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 2584,46 DEM, tajā skaitā PVN 336,06 DEM (lietas III sējuma 36.lapa);

[22.17] 2001.gada 30.oktobrī AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-67 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 2573,47 DEM, tajā skaitā PVN 341,81 DEM (lietas III sējuma 37.lapa);

[22.18] 2001.gada 30.novembrī AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-67 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 2575,30 DEM, tajā skaitā PVN 343,64 DEM (lietas III sējuma 38.lapa);

[22.19] 2001.gada 28.decembrī AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-67 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 1319,78 EUR, tajā skaitā PVN 178,59 EUR (lietas III sējuma 39.lapa);

[22.20] 2002.gada 31.janvārī AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-67 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 1320,89 EUR, tajā skaitā PVN 179,70 EUR (lietas III sējuma 40.lapa);

[22.21] 2002.gada 28.februārī AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-67 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 1324,43 EUR, tajā skaitā PVN 183,24 EUR (lietas III sējuma 41.lapa);

[22.22] 2002.gada 28.martā AS „Latvijas Krājbanka” izrakstījusi rēķinu Nr.RC-98-L-67 par līzinga maksājumiem, rēķina kopsumma 1325,65 EUR, tajā skaitā PVN 184,46 EUR (lietas III sējuma 42.lapa).

[23] Pamatojoties uz minēto, Administratīvā apgabaltiesa secina, ka AS „Latvijas Krājbanka” saskaņā ar 1998.gada 27.maija līzinga līgumu Nr.RC-98-L-67 un pamatojoties uz 2000.gada 22.jūnijā vienošanās noteikumiem PVN par AS „Latvijas Krājbanka” un SIA „Lasts” noslēgto līzinga darījumu, kā arī ņemot vērā pieteicējas, SIA „Lasts” un SIA „VKM” 2002.gada 5.aprīlī noslēgto pārjaunojuma līgumu (lietas III sējuma 43.lapa) pieteicējai laikā līdz 2002.gada 30.decembrim valsts budžetā bija jānomaksā PVN 9636,69 DEM jeb 2806,11 latu apmērā (lietas III sējuma 20.lapa). Pieteicēja ir iesniegusi maksājumu dokumentus, kas apstiprina faktu, ka nodokļu maksājumi ir aprēķināti.

[24] VID Lielo nodokļu maksātāju pārvaldes 2008.gada 17.janvāra vēstulē Nr.9.2/68 norādīts, ka 2008.gada 15.janvārī tika veikta tematiskā pārbaude, kurā, izlases veidā izsekojot līzinga darījumiem saskaņā ar atjaunotajiem līzinga grafikiem SIA „Auto krava”, SIA „Lasts” un SIA „Melnsils” 2000., 2001. un 2002.gadā, konstatēts, ka darījumi uzrādīti grāmatvedības uzskaitē un PVN aprēķināts. Tomēr no minētās vēstules izriet, ka VID ieskatā nav pamata uzskatīt, ka pieteicēja PVN parādu budžetā būtu nomaksājusi.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

Izvērtējot lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka VID iesniegtajā informācijā ir analizēta pieteicējas veiktā nodokļu nomaksa līdz 2000.gada maijam, t.i., par auditējamo periodu, bet nav analizēta nodokļu nomaksa, kas veikta saskaņā ar VID auditā izvērtētajiem pieteicējas darījumiem pēc 2000.gada maija.

Ņemot vērā minēto, kā arī to, ka VID nodokļu maksātāju pārbaudes veic izlases kārtībā, Administratīvās apgabaltiesas ieskatā apstāklis, ka VID nav veicis kārtējo pārbaudi, nav pamats, lai atzītu, ka persona nav nomaksājusi nodokļus.

Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka attiecībā uz līzinga darījumu ar SIA „Melnsils" un SIA „Lasts" pieteicēja ir nomaksājusi PVN, tai skaitā, ar Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2002.gada 29.aprīļa lēmumu Nr.19/9345 papildus noteiktā PVN apmērā.

Attiecībā uz līzinga darījumu ar SIA „Auto krava" pieteicēja ir nomaksājusi PVN 1166,50 latu (1886,85 USD) apmērā, tai skaitā, daļēji ar Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2002.gada 29.aprīļa lēmumu Nr.19/9345 papildus noteiktā PVN apmērā. Tā kā VID papildus nomaksai noteica PVN 1212,05 latu apmērā un ir atzīstams, ka pieteicēja ir nomaksājusi PVN 1166,50 latu apmērā, nenomaksātā PVN starpība ir 45,55 latu apmērā.

[25] Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka VID nav sniedzis ticamu informāciju, ka pieteicēja PVN papildus noteiktā PVN apmērā nav samaksājusi valsts budžetā un, tā kā no lietas materiāliem izriet, ka pieteicēja PVN ir nomaksājusi, Administratīvajai apgabaltiesai nav pamata šo faktu apšaubīt.

Tādējādi, lai novērstu situāciju, ka pieteicējai nodoklis budžetā par vienu un to pašu darījumu ir jāmaksā dubultā, Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2002.gada 29.aprīļa lēmums Nr.19/9345 daļā ar papildus noteikto PVN 20077,72 latu apmērā (attiecībā uz līzinga darījumu ar SIA „Melnsils"), PVN 1468,26 latu apmērā (attiecībā uz līzinga darījumu ar SIA „Lasts") un PVN 1166,50 latu apmērā (attiecībā uz līzinga darījumu ar SIA „Auto krava") ir atceļams.

[26] Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka pirmās instances tiesas spriedums daļā par papildus noteikto PVN nav tiesisks un pamatots.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

Akciju sabiedrības „Latvijas Krājbanka" pieteikumu apmierināt daļā.

Atcelt no pieņemšanas dienas Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2002.gada 29.aprīļa lēmumu Nr.19/9345 daļā par papildus pievienotās vērtības nodokļa noteikšanu 22712,48 latu apmērā.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

Akciju sabiedrības „Latvijas Krājbanka” pieteikumu daļā par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2002.gada 29.aprīļa lēmumu Nr.19/9345 daļā par papildus pievienotās vērtības nodokļa noteikšanu 45,55 latu apmērā noraidīt.

Spriedumu trīsdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja U.Mihailova

Tiesneses I.Amona

S.Kanenberga

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com